

Előfizetési árak:
 Egész évre 10 fnt -- kr.
 Félévre 5 " -- "
 Negyedévre 2,50 "
 Egy hónapra 1 " -- "
 Elye. szám 4 kr.

Megjelenik mindennap,
 vasárnap kivételével.

DEBRECZENI ELLENŐR

A SZABADELVÉPÁRT KÖZLÖNYE.

Szerkesztőség:

és

Kiadóhivatal:

F. u. 11. sz., Simonffy-ház,
 a városházával szemben.

Hirdetések a legmérsé-
 keltebb árszámítás mel-
 lett vétetnek fel.

Az állami anyakönyvvezetés.

Budapest, február 19.

A polgári házasságról szóló törvényjavaslat tárgyalását tegnap megkezdte a ház plenuma is, s remélhetőleg nem-okára bevégzi azt, habár élénk vitára és hosszú beszédekre, pro és contra, lehetünk elkészülve. Ezen javaslatnak sorsával a képviselőházban mindenki tisztában van; nagy többség fogja azt elfogadni, dacára a függetlenségi és 48-as párti Ugron-Bartha-Polónyi féle díszes trifóiumnak, s dacára az Apponyi által csakugyan megcsinált harakirinek. S mi hiszünk azon kombinációban is, hogy ezen javaslat, pedig ennél leendő a döntő csata, a többi javaslatok, ha ez keresztül megy, minden nagyobb vita nélkül fognak keresztül menni, — habár kisebb többséggel, még a főrendiházban is győzni fog.

A ház igazságügyi bizottsága pedig általánosságban elfogadta már a polgári anyakönyvvezetésről szóló törvényjavaslatot is.

Nem idézett elő hosszú vitát, elvileges kifogása nem volt senkinek a bizottságban a javaslat ellen. És ez igen természetes. Államérdemek s nemzetiségi szempontból már régen be kellett volna hozni a polgári anyakönyvvezetés intézményét. De ha eddig elmulasztott is az, a polgári házasság elfogadása után nem lehet azt többé halogatni.

Egyetlen egy észrevétel emeltetett a javaslatnak egyik részleges intézkedése ellen.

Veszter ugyanis kizárólag a járásbírókára vélné ruházni a polgári anyakönyvek vezetését, ezen véleményét azzal indokolván, hogy az alkalmazni tervelt közegekben, legnagyobb részint a községi jegyzőkben, nem lesz meg a kellő garancia. Egész őszintén bevalljuk, hogy hogy ettől mi is tartunk, még pedig mi azért, mert eddig is úgy tudunk terhelve mindenféle munkával és teendővel, hogy ezeknek is teljesea vagy éppen nem, vagy csak a legnagyobb erőfeszítésse felelhetnek meg.

Azonban, ha megmarad a javaslat azon dispoziciója, hogy lelkész nem nevezhető ki anyakönyvvezetőül, át kell látnunk, hogy más közegeket ezen funkcióra alkalmazni nem lehet. A főszolgabírákra és járásbírákra pedig, eltekintve attól, hogy ezek is tudnak teendőikkel már eddig is balmozva, habár ezekben lenne a legtöbb szellemi garancia, nem lehet bizni a polgári anyakönyvezést, mert ezek hatásköre távollevő és nagyszámú községekre terjedvén ki, nagyon kényelmetlen és költséges lenne a hozzájuk férhetés, a mi az intézmény sikerét kockáztathatná. De éppen azon dispoziációját tartjuk a javaslatnak meg-

változtatandónak, mely a lelkészeket kategorice kiírja a polgári anyakönyv vezetésével megbízhatók közül. Azt véljük, hogy ezen dispoziocio a katolikus lelkészeknek adott engedményül tekintendő, akik hitelvi indokból nem fogadhatnák el a polgári anyakönyvek vezetését. Ezen dispoziocio aztán biztosítaná őket arról, hogyha ők nem lehetnek vezetői a polgári anyakönyveknek, nem lesznek más oly felekezeti lelkészek sem alkalmazva, kiket felsőbb hatóságuk és hitelvük attól nem tiltana el. Talán a kormány ezen dispoziocio felvételénél arra is számított, hogy ezáltal némi elismerésre kötelei maga iránt a katolikus lelkészeket és azok nem fognak oly vehementiával támadni a reformjavaslatok ellen. Ha valóban e volt a feltevés, akkor abban erősen csalódott kormányunk. Azonban bármiképen álljon is ezen dolog, a változtatás megfontolást igényel.

Az egyéni megbízhatóság garanciája általában véve fölhalálható a lelkészekben, anyakönyvvezetésben pedig teljesen othonosak, miután eddig ők vitték azt. S hogy egyéb teendők mellett erre jövőre is még a tanítók is kombinációba vétetnek, (azt hiszük ugyan, hogy csak községi iskola tanítók), ex principio kizárnák az anyakönyvvezetőkül alkalmazhatók sorából.

A „Debreceni Ellenőr“ tárcája.

A tücsökről.

Kedves tücsök tehozzád
 Zeng mostan énekem;
 Mert kedves a lát vagy te,
 Ha másnak nem, nekem!

Hangot, ha cirpeltél is,
 Mindegyikünk kapott:
 D'lnok fogadj tehat most
 Tesvéri szózatot

Dicsélek, míg szidalmát
 Fejedre szórja más;
 Hisz bennem és tebenned
 Van sok közös vonás.

Míg szép virágos a rét,
 Érik kalász, gyümölcs:
 Te vigan élsz, dalolva
 Miként valódi bölcs.

Ha érik a borágon
 Fürt a levél megett:
 Akkor dalolsz magadnak
 Halotti éneket.

Ha téli szélén ülve
 Reád tör a halál:
 Némán töröd döfését,
 A mely készen talál.

Éltél vigan, kimúltál
 És nyugszol csöndesen;
 De földi kincsiből részed
 Nem volt szemernyi sem.

Kedves tücsök, hasonló
 Vagyok hozzád bizony.
 Eszem: ha lesz, mit akkor
 S ha lesz mit: hát iszom.

Nem seprek össze kincset
 A földi téreken.
 Csak napró-napra élek
 S zeng vigan énekem.

Ha majd a végső óra
 Csendül fejem felett:
 Én is nyugodtan várom
 A végét a telet.

Az élet terhe könnyű;
 S nem rémit a halál.
 Bármerre hívja utja:
 Ily ultra készen áll.

Jánossy Zoltán.

Dicső familia!

(Rajz.)

Szücs Jenőtől.

Összeült a jeles familia tervezgetni, tanácskozni. A család fej, a sápadt, beesett arcu, beteges hivatalnok, beleült a betakargatott, összefoldozott karosszékebe, és megnyitotta a gyűlést. A jogászfíát kinevezte jegyzőnek, a mama és a nagy lány pedig előadók voltak.

A másik szobában azalatt három apró gyerek hadakozott egymással mintha csak az lett volna a céljuk, hogy minél nagyobb lármát, felfordulást csináljanak.

— Ott kezdem. hogy Bálnayék már a

ruhának való szöveteket is megrendelték, ergó: ott lesznek a bálban. Hát akkor édes apjukom, öregem, mi se maradhatunk el. Ugye, gyerekek elmegyünk?

Az indítvány egyhangulag elfogadtatik, csak a beteges apa tesz némi kifogásokat halk, bátortalan hangon. Éppen, mintha attól félne, hogy letorkolják. Végre is nagy köhécselve, belenyugszik s azt kéri, hogy honnan veszünk rá pénzt.

— Mert nekem nincs. Már a jövő hónapi fizetésemet is kiszedegettem apránként. Sok kell a kamatokra, a farsang is sokat elvitt. Kölesön meg nem akarok ve ni, mert most legutoljára is alig adott már az a nyomorult zsidó Restelném, ha azt mondaná egyszer, hogy nem ad. Hát kedves fiaim, csak menjetek, nagyon örülök rajta, hogy ti legalább mulathatok; de kerítsetek magatoknak pénzt is.

Összenéztek hárman erre a beszédre s olyan aggódalmas arcokat vágtak, mintha a család jövőjéről vagy egyéb nagy fontosságú dologról lenne szó.

— Pénzt, pénzt! Tünődött a jogász világ egyik leendő kitünősége. Ez nagy kérdés... Valami jutott eszembe. A segítő egyesületünkben veszek fel vagy harminc forintot, az is csak valami. Aztán majd megfizetem, ha lesz; de nem igen lesz.

Helyesléssel fogadták az ajánlatot s a harminc forintnak rögtön helyet csináltak.

— Hát ha így vagyunk, akkor én is tudok még valamivel hozzájárulni. (Ezt a mama mondta.) Van még három ezüst kanalkánk, arra is adnak egy pár forintocskát. Abból épen ki fogja futni a belépti díj meg a koesi. A mi kis pénzt még össze tudtok szedni, azt nekem adjátok, én tudom legjobban: mire van szükség. Az Erzsike fehér ruháját Pesten vagy Bécsben

A protestáns lelkészek, kik bár elesnek ezáltal s úgy látszik, hogy kárpótlás nélkül, a mi szintén méltányos dolog, stolaris jövedelmük egyrésztől, mégis önzetlenül támogatják pártállásukra való tekintet nélkül a reformjavaslatokat, különösen megérdemlik a figyelembevételt és az alkalmazást.

Igy némileg kárpótoltnak is fognának és sokkal kevesebb nehézsége lenne a belügyi kormányzatnak is az alkalmas közegek kiszemelésében. S az ő alkalmazásuk, a mely esetben e részben természetesen állami közegekként szerepelnek s az állam fegyelmi hatósága alatt állanak, a mi nézetünk szerint nagyban hozzájárulna az új intézmény bevalásának óhajtott sikeréhez.

Bármint legyen a dolog, bizzunk a kormány bölcsességében és a többség lekesedésén, mely elfogja találni a méltányosság mértékét és alkalmazni fogja a liberalizmus sérelme nélkül.

— Pozsony megye Debrecen felirata mellet. Pozsonyvármegye közgyűlése Szalavszky főispán elnöke alatt tegnap tárgyalta Debrecen város feliratát a reverzálisok ügyében. Az állandó választmány indítványát, mely szerint az ezen feliratban foglalt keret pártotandó volna, rövid vita után elfogadták. A vármegye által a képviselőházhoz intézendő felirat következőképen hangzik: A mai napon tárgyaltuk Debrecen város törvényhatóságának feliratát, melyben azzal a kérelemmel járul a mélyen tisztelt képviselőházhoz, hogy erélyes rendelkezések által a parlamentárisnak az országgyűlési képviselők ugynevezett reverzálisai által való kijátszását s ezáltal szabad működése és fejlődésének megakasztását lehetetlenné tegye. Ezt a kérelmet immár mi is magunkévá tesszük, mert hisz minden elfogulatlanul gondolkozó kénytelen bevallani, hogy az ilyen reverzálisok követelése és adása homlokegyenest ellenkezik a parlamentáris népképviselet elvével és természetével, a miért azután nemcsak különböző visszasságokra szolgáltat alkalmat, hanem idő-

megfestetem halvány kékre, hadd gondolják, hogy új Hej! hogy fognak Bálnayék dühöngeni! A bibircsés nyaku anyjukat bizonyosan megüti a guta a sárga irigységtől. No ugye, jó lesz így? Aztán rendelünk Pestről egy csokrot — Erzsikének. Persze azt fogjuk mondani, hogy a nagybátyja küldte, a ki miniszteri titkár. No hiszen értitek, tudjátok, ezt már így kell. Te meg, Muki, itt a szomszéd kertésznél csináltatsz egy csokrot Bálnay Malvinnak. Mutassuk meg, hogy gavallérok vagyunk. Ne félj csak megkínózta őket az a csokor. Hej, büdös lesz az nekik! No, így lesz. Mi kell még? Az én ócska selyem ruhámat rendbe hozzuk, a frakkodat kitisztítatjuk, no meg egy pár új keztyűt is kapsz. Csak hozd azt a harminc forintot minél előbb. Én is küldöm a kanalakat ebben a percben. Aztán, apjukom talán téled is csak kapunk valamit? Valami keveset. Ugy-e, ugy-e? Hiszen tudtam én azt, hogy van még neked egy pár összekuporgatott, megspórolt forintocskád elsejéről... No, gyerekek, hát mulatunk.

— Igen, igen, köhécselte a behorpadt mellű, sápadt hivatalnok, ti mulatok, én meg kinlódom értetek. De hát nem zugolódok, nem; én bele nyugszom a soisóba, mert ugyis tudom, hogy már nem sokáig élek, hanem titeket féltetek, nagyon féltetek! Most még csak megvagytok valahogy, a mig én élek. Találtok bennem valami csekélyke támaszt, de nekem már nem sok van hátra. Ma is vért köptem a hivatalban... Féltetek benneteket a jövőtől, nagyon féltetek!

S aztán elhallgatott Szemei megteltek könnyel, mintha már maga előtt látná elzúlólt családját, kidobva a fertőzet sarába...

vel egy egyenesen egészségtelen állapotok létrejöttére kell, hogy vezessen. A törvényhozó testület tekintélyének fentartása s ezzel kapcsolatos országos közérdekek megóvása tekintetéből tehát csakugyan szükségesnek mutatkozik, hogy a részben megfelelő intézkedés történjék. Ez okból ilyen intézkedés iránt a mélyen tisztelt képviselőházat részünkről szintén a legnagyobb bizalommal felkérni bátorokodunk.

— A házassági vita. A képviselőház tegnapi ülésén többen jegyezték fel magukat a házassági vita szónokaiul. A szólásra jelentkezett képviselők névsora a jelentkezés rendje szerint a következő: A törvényjavaslat mellett: Wlassich Gyula, Justh Gyula, Babó Emil, Molnár Béla, Pulszky Ágost, Horváth Gyula, Hoitsy Pál, Helfy Ignác, Szmalovszky Valér, Kovács József, Visontai Soma, Dániel Ernő, Beksic Gusztáv, Victorisz Miklós, Szász Károly, Krajtsik Ferenoz, Mikó Árpád, Kapotsffy Jenő. A törvényjavaslat ellen: gróf Apponyi Albert, Bánó József, Ságly Gyula, Ugron Gábor, Szacsavay Sándor, gróf Szapáry Gyula, Hortoványi József, Reitter János, Tódor József, gróf B. tálen Gábor, Bartók Lajos, Melzer Géza, Szalay Károly, gróf Szapáry László, Kovács Albert, Szalay Imre, Meszleny Lajos.

— A jegyzők mint alszolgabírák. A községek rendezéséről szóló törvényjavaslat teljesen elkészült a belügyminisztériumban és most a belügyminiszter felülvizsgálata alatt áll. Ennek befejeztével — mint a községi és körjegyzők központi egyesületének hivatalos közlönye, a Községi Közlöny érteül hogy a belügyminiszter a közigazgatás terén működő szakszervezetekből szűkebb körű szaktanácskozást szándékozik összehívni a javaslat beható megvitatása céljából úgy, hogy, a javaslat nem sok idő múlva az országgyűlés elé kerülhet. A javaslatban a körjegyzők és községi jegyzők állásának és jogkörének kimunkálására különös gond fordított. A leendő alszolgabírák (mostani jegyzők) a közigazgatás majdnem egész terén imperiummal ruháztatnak fel.

A valuta szabályozása.

— Hajdu Józseftől. —

A legújabb tárgyalások, a melyek mindkét pénzügyminiszter között történtek, továbbá az egyöntetű jegyzékváltások, a melyek részükre a bankhoz intéztettek; végre a megállapodások a két pénzügyminiszter és a bank képviselői között, mindez események a valuta szabályozás nagyművére nézve kiváló fontossággal bírnak, ez események elvitázhatatlanul a haladás újabb jeleit bizonyítják és arra engednek következtetni, hogy az osztrák pénzügyminiszteri változás által a valuta műveletek iránya is részben megváltozott, míg a kftűzött célnak elérésén miként a múltban, úgy a jelenben is a legnagyobb erélytől fáradoznak.

A határozatok közül az első oda irányul, hogy az 1894 és 1895. években 200 millió forint államjegy váltassék be: mig egyidejűleg az osztrák pénzügyminiszter késznek nyilatkozott, a kamatláb vagy a banya só jegyek fedezete által akként gondoskodni, hogy ama 106 millió forintnyi államjegy a mely ezen az Ausztriát illető adóssággal összefüggésben áll, a 1895 év végére ne legyen forgalomban. Ebből az következtethető tehát, hogy az 1895. év végével egészben véve még, csak 112 millió forintnyi államjegy lesz forgalomban. A 200 millió forintnyi államjegy beváltása következő módon lesz keresztülvéve: a bank a legközelebbi 2 év folyamán 160 millió forint aranyat fog kapni, a mely mennyiség mindkét kormányt a saját ércértékkészletéből fog fedezetet nyerni.

Ennek ellenében mindkét kormány a banktól az említett összeg 40-50%-ját, tehát körülbelül 80 millió forintot ezüst forintokban és körülbelül 80 millió forintot bankjegyekben. Ezen ezüst forintosok és bankjegyek segítségével aztán mindkét kormány ama helyzetbe jut, hogy 160 millió forintnyi államjegyet beválthasson. A még hiányzó 40 millió forintnyi maradvány a forgalomban a kibocsátandó 80 millió egykoronás

pénzdarabbal, a mely 40 millió forintnak felel meg, fog pótoltni. Ez a program tehát az eddigittől lényegében csak kevésbé tér el, miután az utóbbi szerint 1894-ben 100 millió forintnyi államjegynek kellett volna bevonatnia, és ezen mérték alkalmazása után bizonyára hasonló actio nyert volna folytatást 1894-ben is. Mindazon által a jelen határozat nagy fontossággal bír, a mennyiben most már a kormány a tévovázás stadiumából kilépett, és a valuta szabályozás nagy művének egyes mozzanatai felett tisztában van, és köetkezettel akar a cél felé haladni.

Mindkét pénzügyminiszternek egy további megállapodása odairányul, hogy a bank a deviza üzletét a váltó árfolyamok érdekében és a jelen kereskedelmi igényeknek megfelelőleg nagyobbítsa. A mi részletek eddigelé a tárgyban nyilvánosságra jutottak, oly ellentmondók, hogy előbb alaposabb híreket kell bevárnunk, mielőtt e tárgyban nézeteiket kifejtethetők.

A 3-ik megállapodás a banknak adandó szabadság iránti megnyújtására vonatkozó tárgyalásokat illeti, a melyek mielőbb megejtendők volnának, miután a bank a valuta szabályozás nagy művében jelentékeny szerepre van hivatva; kívánatos, hogy a két kormány a szabadság megújítása iránt a bankkal való tárgyalást mielőbb megkezdje, hogy vele megállapodásra jusson; a mennyire sürgős ez az intézkedés, épp oly nagy fontosságu ama körülmény is, hogy kormányunknak teljes erővel oda kell hatnia, hogy a szabadság megújítása esetén érdekeink a bank részéről ezental az eddiginél méltányosabb elbírálásban részesüljenek mint a magyarnyelv, addig is míg az önálló nemzeti bank iránti óhajok a megvalósulhatás stadiumába jutnak.

A két pénzügyminiszter azonban még egy további megállapodást tett, a mely bizonyos mérvben negatív jelleggel bír, s így a koronaértékek kötelező számításának törvényileg való rendezését egyelőre elnapolták: mert e formai, de a jogviszonyokra felette fontos kérdésre nagy suly fektetendő. A valuta szabályozási javaslatoknak a parlament elé való terjesztésekor még nem volt lehetséges ez iránt megállapodásra jutni; ez elnapolás okául ez időszert azt tartják, hogy a bankkal, a bankjegyek pontját illetőleg még egyezés nem jött létre, azonban nézeteink szerint más tekintetek is lényegesen hozzájárultak e körülményhez. — A koronaértékek kötelező számításának a bevezetése oly időben, a midőn ezen értékek a diszais által ha csak á menetileg is, értéküket veszítették, kevésbé tanácsos. Az illető törvényjavaslat később a képviselőház elé lesz terjesztve, e megállapodások tehát a jelen viszonyok közt feltétlenül jogosultaknak tekinthetők.

Mindkét pénzügyminiszter a bankhoz intézett egyöntetű jegyzékváltása által az előbb említett 3 pontot tudomásukra juttatta nekik, a melyben felhívatik a bank, hogy ezek felett velük tárgyalásba bocsátkozzék. Erre következt aztán egy előértekezlet a két pénzügyminiszter és a bank főtanácsa között. — Ezen a tudakozódás jellegével bíró előértekezlet kifo-lyása az: hogy a bank a melynek 3 évvel a szabadság határidejének letelte előtt az esetleges megnyitást kérelmeznie kell (az alapszabályok értelmében a közgyűlés által), már most fog intézkedni, a helyett, hogy az 1894. év végéig várna. A deviza üzletek kibővítése iránt a bank a javaslatát megfogja tenni. A mi pedig az államjegyek bevonásának operációját illeti, tudva van, mindkét kormány fenn akarja magának tartani a jogot, hogy a 160 millió forint aranyat, a melyetők a banknak átadnak, tőlük ismét visszavehessék, ha a banknak a jelen szabadság letelével újabb privilegium nem adatnék. A mint a dolog lényegéből is következik, am szükség merült fel, hogy az aranyt az átadása, még egy más fontos feltételtől tétessék függővé. Egyik pénzügyminiszternek sincs szándékában ezen művelet által a banknak a bankjegyek kibocsátására vonatkozó szabadságát változtatni, vagy tágítani. — Azért tehát a banknak kötelességévé teszük, hogy a kormánytól kapott aranyért, a mennyire az a bank érckészletét szaporítja, más bankjegyet ne bocsásson ki, mint azokat, a melyeket ez mindkét kormányt fizetési helyettesítőként ad át

felel meg, az eddigi után az új állami mérő-actio. Mindazon ggal bir, téovázás szabályozás tisztában é haladni. rytovábbi k a de- kében és egfelelőleg e tárgy- entmodók, bevárnunk, ttnők.

k adandó tkozó tár- megejten- szabályo- epre van ny a sze- való tár- m-galla- ez az in- a körüli- erővel oda ása esetén eddiginél k m ként ó nemzeti stadiumá-

még egy y bizonyos koronaár- yileg való e formai, kérdésre abályozási erjesztése- megáll- időszerint ankjegyek jött létre, kintetek is hez. — A a beveze- ékek a di- értéküket ó törvény- terjesztve, nyok közt

bankhoz l az előbb a nekik, a ezek felett e követke- pénzügyimi- — Ezen a ezlet kifo- 3 évvel a t az eset- az alapsza- már most 1894. év itése iránt A mi pe- rációját il- enn akarja millió frt nak, tőlük ak a jelen igium nem is követ- az arany- feltételtől ini-zternek al a bank- tkozó sza- — Azért k, hogy a nyire az a kjegyet ne t ez mind- ént ad át

az arany ellenében. Ebből az következik, hogy a régi érckészlet és az új arany készlet között tekintettel a bank üzleti tevékenységére igen fontos különbség fog mutatkozni. Ezek szerint az új aranyakat a kimutatásban egy külön számadatnak kell feltüntetnie. A bank tudvaleg már korábban beleegyezését adta az iránt, hogy az új arany es-tleg az államnak vissza fog adni; a második feltételt, a mely ezen aranyak az ércbeni fedezet mennyiségétől való elkülönítésére vonatkozik, szintén minden kértelyt kizárólag el fogja fogadni. El enben a banknak számdékában van mindkét kormányhoz ama kérelemmel járulni, hogy a bankjegyek, a melyeket a bank mindkét kormányának átad és a melyek az államjegyek beváltására szánvák, a művelet keresztülvitele alatt, ne az intézeteknél helyeztessenek el, hanem mindkét kormány- nak a pénztári állományában maradjanak. — Ezen uton akarja a bank elkerülni, hogy a bankjegyek, a melyek az államjegyek lassu és időnkinti beváltásánál nem mindjárt talál- nek szükségletre, a forgalomba jöjjenek és a kamat- lab. pénzforgalom és a váltópisera befolyást gyakoroljanak.

Ez az ügy legújabb állása. Nem kell opti- mistának lennünk, ha az ezen ügyben legújab- ban tett lépésekből ítélve, ama nézetünknek adunk kifejezést, hogy eddigéig is már nemcsak, hogy sokat értünk el, hanem a mű további folytatására is bizalomtelten és bátran számít- hatunk.

Zöld Mihály utolsó napjai.

Fiume, február 18.

Ami nagy reményekre jogosító ifju tanács- nokunk utolsó napjairól és temetéséről köv- etkezőket írja a „Magyar Tengerpart“-ban Kő- rösi Sándor, az elhunyt jó barátja:

Zöld Mihály Debrecen város tanácsosa tegnapielőtt reggel 5 órakor Abbáziában el- hunyt. Törhetetlen bizalommal, reménnyel telt szívvel, de nagy betegesen jött babértól illatos partjaira. Amint Abbáziába ért, azonnal fekvő beteg lett.

Ma egy hete délelőtt oly erősen megtá- madta a tüdővérzés, hogy barátját, Körösi Sándor fiumei tanárt, táviratilag hívatta ma- gához.

Végző akaratát nyilvánította Körösi előtt. Különben azon memorandum sorsa nyomta a szívét, melyet a szab. kir. városok kongresszu- sára, a polgármesterek nesztorának Simonffy Imre debreceni polgármesternek megbízásából készített. A munka csak félig készült el. Leik- kére kötötte Körösinek, hogy a memorandumot halála esetén — és itt könyvek peregtek se- meiből — Simonffy polgármesternek, vagy Márk Endrének küldje el.

Ezentul mind súlyosabbá vált állapota. Szerdán délután szünni látszottak fájdalmai. Örvendő szemekkel susogta e sorok írójának, hogy most már jobban érzi magát. A fájdalom, a láz elmúlt; most csak aludni fog egy kissé, aztán enni fog, hogy erőhöz jusson.

A fiumei kórházba akart jönni. Biztattam, hogy mihelyt nyugodt lesz a tenger, behozatom. „Csak addig akarok a fiumei kórházban ma- radni, — ugymond — míg annyira erőhöz ju- tok, hogy vasutra ülhessek. Aztán ha z a me- g y e k D e b r e c e n b e. Irja meg a polgár- mester urnak, hogy a kórházban készítsenek számomra szobát, Oda akarok menni, abba a szép, nagy új kórházba. Aztán írja meg Si- monffy polgármester urnak, hogy k ö s z ö n ö m irántam való nagy, jó kegyeit majd... meghálálom.“ Ezek voltak utolsó szavai. Szemei könybe lábbadtak, hálásan szorítá meg kezemet s azzal elhagytam a hal-

dokló szobáját, hogy én, szabad folyást enged- hessek könyüimnek.

A temetésre Debrecenből Könyves Tóth Sándor városi tisztviselő, Vértessy főjegyző és Király tb. városi tanácsos jöttek le. Az el- hunytak fiumei barátai nagy számban jelentek meg a halott végtisztességén. A fiumei hatóság szives közbenjárásával az utolsó órákban kies- közölték a h a l o t t n a k F i u m é b a v a l ó s z á l l i t á s á t, mert Debrecen polgársága kívánta, hogy ha már érdemes és tehetséges tisztviselőjük nem nyughatik a debreceni sir- kertben, legalább magyar földön nyugodjék s ne Ausztriában. Fiume határán, a Giardino Publiconál nagy néptömeg várta a menetet.

A Deák szállónál a debreceni kirándu- lásban résztvevő fiumeiiek, csaknem teljes számban, a tüzoltókkal és városi bandával és teljes díszben kivonult rendőrséggel várakoztak.

Zöld Mihály holttestét azonban nem hoz- zatták be Fiumébe, hanem Abbaziában temet- ték el. Az utolsó percben érkezett híre, a kik értesültek, kocsin hajtottak ki Abbáziába.

Ott voltak: Debrecen város képviselét- ben Vértessy főjegyző, Király tb. tanácsnok és Könyves Tóth Sándor. Fiume képviselétében Brelich tanácsnok, Galletich János v. képviselő, Biscontini rendőrkapitány, továbbá a fiumei magyar daloskör, Berghoffer József dr. alelnök- kel, Nicolaki Effendi török konzul, Körösi szer- kesztő stb. Koszorukat helyezték a koporsóra: a Debrecen városi tisztviselők (a munkás ta- nácsuoknak; fri s élővirág, nemzetiszin és gyász- szalaggal); Körösi és neje (az elhunyt jó ba- rátnak, fehér szalag); Fiume városa (fekete). A sírnál Schmidt felkész megható szavakkal méltatta az elhunyt érdemeit; az emelkedett szellemű szép imád-ág után Vértessy főjegyző magyarul, majd Brelich Ernő olaszul bucsuzott a drága halottól.

Béké lebegjen hamvai felett.

*

Király Gyula tb. tanácsnok és Köny- ves Tóth Sándor ma hajnalban haza jöttek Abbáziából, miután ott néhai Zöld Mihály ügyeit rendezte hozták az orvossal, a villa tulajdonosával és a temetkezési vállalattal.

A boldogult tanácsnok utolsó óráiról be- széli Király Gyula a következőket:

Szerdán este azt mondta Zöld Mihály ápolójának és orvosának hogy most már job- ban érzi magát. Tejet kért, amit az orvos is ajánlott neki. Megivott egy pohár tejet s aztán aludni akart. Így szóltott: „Most már lefekszem és elalszom. Reggel g e s z e n u j é l e t r e é b r e d e k f e l.“ Erész éjjel lúdt. Hajnal felé 4 órakor felébredt. Ekkor már fájdalomról panasz- kodott ápolójának. Ismét előv tte a vérhányás. Az ápoló orvosért küldött De félóra telte bele- mig az orvos megérkezett. Már ekkor ő sem segíthetett a halálal vívódó betegben. Pár perc múlva kilehelte a lelkét.

*

Pótlólag megemlítjük, hogy a koporsóra- következők tetrek koszonat: Debrecen közön- sége, Fiume város, Körösi Sándor tanár és neje, a L naz család (Fiuméből), a fiumei da- loskör, B lkányi Miklós és családja. (Debrecen- ből.)

*

A Debrecenből messze, az Adria partjai fö- lött emelkedő erdős hegyen nyugvó debreceni ta- nácsnok sírja nem sokáig marad jeite-entül — Kollégái és jóbarátai kegyelete sírkövet emel hamvai fölé. Az Abbáziában időző Steinfeld Mihály és családja harminc forinttal kezdte meg a k ö z a d a k o z á s t, mely ösz- szegzet Király Gyula tb. tanácsnoknak adott át A gyűjtést ide haza folytatják. Egy csinos sírkövet ki is választottak még Abbáziában.

*

Zöld Mihály asztalán befejezetlen levelet találtak. Mint az elhunyt gazdag kedé- lyének és zamatos magyarságu stylusának tanu jelét, a töredék közlését érdekesnek találjuk. Így hangzik:

Abázia, 1894. február. 4.

Fiuméba csak szerdán reggel érkeztem meg s felkerestem először is Lenázékat s a há- zat a legnagyobb gyászban találtam. Vasárnap temették el egyéves difteritiszben elbalt fiucs- kájukat s az egész család szét van szórva. Az asszony Velencében, a leány Fajdussinál, egy fiucska megint nem tudom hol.

A szobák falairól a vakolat le volt verve.

Egy szobában a közepén ott feküdt be- tegesen az öreg tengerész s a mint bemutattam magam, mindjárt felkelt az ágyból, előkereste a malagát, a marsa át és még nem tudom mi- csoda jókat s ugyancsak kínálgatott.

Innen elmentem Körösi Sándor tanárhoz, vivén neki az ajándékokat s mikor az ajtóban meglátott, mindjárt megismert és ugyancsak invitált volna befelé, mire én azt mondtam neki, hogy fogadjunk, hogy ha én bemennék az urnak a házába, az ur kilökne engemet. Erre Körösi nagyot bámult, de megértette az- után a dolgot, hogy már előbb olyan helyen jártam, hol difteritisz miatt haláleset történt, neki pedig gyönyörű szép három gyermeke van.

Délután egész társaság kísért ki a kikö- töbe, sőt többen el is jöttek velem Abbáziába s elhelyeztek mindjárt a hogy lehetett, a Hauzner pensióban.

Azt hiszem ez a ház deszkából van építve, és csak úgy van benádaltva és vakolva, mert olyan szörnyű zajos és lármás volt, hogy 24 óránál tovább nem bírtam ki benne, majd meg- bolondultam benne az örökös lármától, s már február 2-án a Villa Augustába vittek, hol egy sokkal nagyobb szép, csendes, szegletszobát kaptam, egyik ablakkal keletre a tengerre, a másik ablakkal délre kilátással.

A koszt mind e két helyen kitünő volt, február 1-én a Hauzner pensióban az ebéd volt:

1. Jó erős griz leves.

2. Tengeri rák sós vízben megfőzve, a farkában és ollóiban levő velő felsőszeg izü volt, alig győztem belőle eleget enni.

3. Sertés kármónidli, zsirban pirított krumplival.

4. Vad kacsa vad szószsal.

5. Kappan peccsenye alma betötöl.

6. Mandulás turós sült tészta. Pompás koszt de meg is kell ám adni az árát, az evés Table de Hote megy.

A Villa Augustában is jó koszt van mely- nek tulajdonosnéja egy magas sovány nyakig- láb veres német asszony, nagy kiálló fogakkal. Örökösen beszél és nyájaskodik, de én nem értem beszédét. Hanem van egy igen szép fia- tal 16 éves forma rokona, ennek már minden szavát megértem.

Igen nyájas és rendkívül kedves teremtés. Egy nap meglátogat legalább 20-s or és min- dég 100 meg 100 kérdést intéz hozzám, a melyekre leginkább ő felel meg.

Két nap már nem szabad ki manem, mert borult az idő és szél van, s a rettentő unalom közt ez a gyerek nyujt szorakozást, de olyat, — hogy megnevetné a fél holt. Kérdzősködik a magyarokról, hogy milyen nép.

En aztán elbeszéltem neki, hogy a ma- gyarok most is lohátón járnak, nomád életet fojytatnak a szomszédjokba pedig Szabolcsba

kutyafejű tatárok laknak, a kik most is nyers húst esznek.

Erre a kicsi elkezdett kételkedni, — hogy az talán még sem igaz.

Na hát magok nem félig nyersen eszik a bifsteket?

Erre aztán megnyugodott.

De hát miből élnek a magyarok?

Oh ez nagyszerű.

Minden magyarnak van egy nagy csomó lova, marhája, vagy sertése.

A lovak ötöt hatot fiadzanak, mint Abbaziában a cicák, mikor ezek felnőnek, akkor előjönnek a huszárok és drága pénzen megveszik a csikókat.

A marhák is minden esztendőben szaporodnak és a stand minden évben megduplázódik.

A koszt nem kerül semmibe, mert ha elfogy a legelő hajtják odább a jószágot a miből az a jó is következik, hogy a steier konscripció nem találja meg őket; a magyar ember nem fizet adót.

No ez szép; — de hát a sertésekkel mit csinálnak.

Az igen egyszerű.

Ősszel a sovány sertést behajtják a makkos erdőben s télvégére mindenik meghízik egy egy mázsára, a mikor eladják és iszonyu sok pénzt kapnak úgy szólván semmiből.

Igen, de hogy tudják megőrizni ezt a sok disznót az erdőben, hiszen mind szélylyel szalad az!

Oh annál nincs könnyebb a világon.

Hát tudja, mikor a disznók már nagyon szélylyel szaladgálnak, akkor a pásztor nem szaladám utána, hanem meg fog egyet és a lábánál fogva felemeli. Ez elkezd vitatani, mire az egész nyáj összeröffen és összeszalad.

Eunyi az egész.

De már ezt a kis lány nem hitte el — azt mondta, hogy mindent elhisz, csak ezt nem!

Hát aztán hova teszik a magyarok azt a sok pénzt?

Hát a cigányoknak adják szép muzikaszóért, meg a csárdába hordják.

Igy szedtem rá a kis német leányt, hanem majd bele vesztettem.

Ma reggel jön be nagy duzzogva, hogy mindabtol, a mit én neki a magyarokról meséltem, egy szó sem igaz. Van itt másik magyar is, a ki egészen mást beszél, nem szép, ha rá akarom szedni.

Már tegnap láttam a ház körül egy kampós orru zsidót, gondoltam, hogy ez hazudtolt meg, mert ez magyarországból való.

Ebből a csávából csak egy merész lépéssel lehet kilábolni, mert különben elvesztem a becsületet.

A „L a v a r i e t a“ című fiemei lapban következőket olvassuk:

Vértessy István főjegyző és Király Gyula v. tanácsos Debrecenből ide érkeztek, hogy a múlt csütörtökön, Abbaziában elhalt Zöld Mihály debreceni városi tanácsos eltemetetésére a szükséges intézkedéseket megtegyék. Ugyancsak a nevezett urak intézkedései folytán tegnap délután kellett volna az elhalt tanácsos hullájának a Polla nevű temetkezési vállalat külön kocsiján ide Fiuméba megérkeznie. El volt már a hulla fogadására minden intézve, hogy délután 4 órakor egybegyűlt volna a „Közeldé la ville“ című vendéglőben a városi hatóság küldöttsége, azon kívül a városi zenekar a Hortobágy“ zászlóval, aztán a városi őrség új zászada stb. stb. Végre az is volt már intézve, hogy az evang. reformát. község lelkésze Schmidt Jakab tartotta volna meg a temetőben a gyászbeszédet az elhunyt felett.

Már délután 3 órakor a „Deák“ utcában

tömegesen gyűltek volt a város polgárai a midőn egyszerre a az a hír terjedt el a városban, hogy nem Fiumében fog a temetés megtartatni. A hír valóban bizonyult, mert csakhamar sürgönyök érkeztek ide azon értesítéssel, hogy a temetés Abbaziában 5 órakor délután fog végbe menni. Erre igen sok városi polgár, dacára az idő előrehaladottságának, nyomban részint kocsira, részint hajóra ült és árándult Abbaziába, hogy a végső tisztesség tétellel leróhassák a szertetet az elhaltnak.

Több rendbeli gyönyörű koszoru tétetett tett le a koporsójára, a melyek közül különösen kivált a melyet Debrecen sz. kir. város küldött, valamint a Fiume városé is.

Őszintén sajnáljuk, hogy az elhunyt jeles hazafi földi maradványai nem a mi temetőnkben (Lamposanto) lettek eltemetve, — mert tudjuk — hogy a debrecenieknél az volt az óhajta, hogy az ő anyyira szeretett és oly mélyen tisztelt tanácsosuk holt teste ne idegen, hanem az áldott magyar földben aludhassa örök álmát.

A mint minket tudósítanak, a temetésnek Fiuméba való elmaradása csakis egészségügyi oldalra vezethető vissza.

Reméljük azonban, hogy a dolog még nincs betegezve, és hogy úgy a debreceni, mint fiemei törvényhatóság megfogja tenni a szükséges lépéseket, hogy az elhunyt lánglelkű magyar hazafiunk holtteste visszahozassék hozzánk a mi Fiuménkba, hogy hazafias hatóságunk leróhassa előtte azon tisztelet adóját, mely illeti szeretett barátunkat, és ama Debrecen kitűnő fiát, mely iránt a fiemeiek oly őszinte rokonszenvvel és csodálattal viseltetnek.

Helyi hírek.

— **Városi rendkívüli közgyűlés.** Az az 1894. évi február hó 22-dik napján csütörtökön délelőtt 9 órakor a városháza nagy tanácsstermében tartando városi rendkívüli bizottsági közgyűlés tárgyai következők:

1. Jókai Mór köszönő levele a város törvényhatósága részéről, 50 éves jubileuma alkalmából történt üdvözlésre.

2. A m. kir. belügyminiszter ur leirata, melylyel a jóváhagyás végett felterjesztett közbiztonsági szabályrendeletet módosítás végett visszaküldi.

3. A m. kir. belügyminiszter ur rendelete a trachoma betegek gyógykezelésére vonatkozólag 196/10.703/1893. bkgy. szám alatt hozott közgyűlési határozatra.

4. Tanácsai előterjesztés: a debreceni önkéntes tűzoltó testület újra szervezése tárgyában.

5. Ugyanaz: a debreceni kerületi betegsegélyező pénztár 3000 frt kamat nélküli kölcsönt kérő folyamodványára.

6. Községi kötelekbe felvétel iránti kérvény.

7. A Polgárosítást kérő folyamodvány. — Gróf Dégenteld József fű-pán.

— **Hajdumegye felü. ata.** Hajdumegyének az egyházközségi reformok tárgyában a képviselőházhoz intézett feliratát holnap teszik postára. A felirat szövege így hangzik:

„Mélyen tisztelt képviselő ház! A napirenden lévő egyházközségi törvényjavaslatok, korszakalkotó horderejüknél, s a nemzet legvitalisabb érdekeit érintő fontosságuknál fogva a közvéleményt a legelőkelőbb foglalkoztatván: ezen kérdés előbb irt napon tartott közgyűlésünkben is újból felmerítettett s ennek folytán egyértelműleg abban állapotok meg, hogy habár a fennforgó egyház polgári program ügyében elfoglalt álláspontunkat előzőleg felterjesztett feliratunkban a mélyen tisztelt képviselő ház előtt már kifejezésre juttattuk, mind a mellett most, úgy szólván az utolsó órában, midőn ezen nagy fontosságú javaslatok tárgyalás alá kerültek, újból nyilvánítsuk ki a mélyen tisztelt képviselőház előtt azt, hogy a kormány egyházközségi politikáját, melynek megvalósítása szerintünk egyrészt a magyar állam megszilárdítását, más felől a házassági jog sokfélesége miatt a családjog terén fennálló bizonytalan

állapotok megszüntetését fogná eredményezni, helyeseljük, s kijelentve azt, hogy a most tárgyalás alá került javaslatok mielőbbi törvényerőre emelkedését óhajtjuk s a törvényhozásnak erre irányuló törekvését hatáskörünkben támogatni készek vagyunk, mély tisztelettel újból kérjük a mélyen tisztelt képviselőházat, hogy a kormánynak tárgyalás alá benyújtott egyházközségi törvényjavaslatát a szabadság érdekében megszavazni méltóztassék. Kelt Debrecen, Hajdumegye törvényhatósági bizottságának 1894. évi febr. 15-én s folytatva tartott közgyűléséből a mélyen tisztelt képviselőháznak aláazatos szolgáló Hajdumegye közönsége és annak nevében: Rásó Gyula, kir. tan. alispán.

Hasonló irányu feliratot küldenek a miniszterelnökhöz is. A reversálisok ügyében a Debrecen város által Hajdumegye közigazgatási bizottságához pártolás végett átküldött felirathoz hasonló, a képviselőház elé terjesztendő feliratot már szintén elküldötték.

— **A debreceni egyetem.** A debreceni egyetem javára ismét szép adományok érkeztek be. A helybeli jótekönyűegylet 200, a h. szoboszlói takarékpénztár pedig 300 korona alapítványt szavazott meg e célra. — Szabó József aranyos-meggyesi ref. lelkész, mint a hívei között történt gyűjtés eredményét, 100 koronát küldött. — Balsa Bálint b. bagosi ref. lelkész és neje a debreceni egyetem javára 2000, a kolozsvári egyetemre pedig 200 koronát fizettek be a debreceni püspöki hivatalhoz. — Bay József gyulavárii ref. lelkész 56 koronát és 60 fillért küldött be, ez összeget hívei körében gyűjtötte.

— **József főherceg és Debrecen.** József főherceg ő fensége Debrecen iránt táplált nagy jóindulata ismeretes. Ennek a jóindulatnak jele a következő eset: Vasárnap két debreceni ur, Fiumében időzvé, kíváncsi volt meglátogatni a főhercegi család fiemei gyönyörű paradicsom — kertjét. A villa Giuseppe parkjának kapujában álló portástól tudakozódtak, szabad-e a bemenetel? A portás azt válaszolta, hogy most senkit nem ereszthet be, mert a fenség itt időzik. A két idegen fölemlítette a portás előtt, hogy ha Ő Fenségének megmondaná, hogy két debreceni szeretné megtekinteni a kertet, talán engedélyt kapnának a bemenetelre. A portás azt válaszolta, hogy ezt ő is hiszi, mert tudja, mennyire szereti Debrecen Ő Fensége; de a fenség most templomban van, nem beszélhet vele; azért jöjjenek egy óra múlva. A debreceni urak pont 12 órakor ismét a villa bejáratánál voltak. A portás szó nélkül bocsátotta be őket a remek parkba, melynek szépségeivel alig győztek betelni.

— **Szerencsétlen család.** Azon mélyen megrendítő eset szerencsétlen áldozatait, Pócsi Jánost és nejét — kiről tegnap irtunk — hosszú sorban vonultak ma délelőtt a szánakozók és a kíváncsiak a ker. és iparbank piacutcai bérházába, hátul lévő lakásukban, halottiágyukon meglátogatni. A rendőrség azonban a legelső szobába vitette a halottakat s addig míg kiterítve nem lesznek, nem engedte őket — igen helyesen — közszemlére tenni. A külső szoba aztán annál inkább megtelik a kíváncsiakkal, kik a nagyanya siránkozása között kérdezősködnek a gyermekektől: hogy s mint történt a dolog? A legnagyobbik gyermek a 12 éves fiú, ki már az 5-ik elemi iskolába jár, elmondja aztán, hogy ő látta, mikor anyja egy pohárba összetöltögette az orvosságokat, még ő tőle cukrot is kért, a keverékbe tette s aztán megitta. A gyermek kérdezte tőle, hogy mit iszik, mire anyja azt felelte: kávé. A csakhamar odaérkező sógornéja, a közigazgatási banknál al-

kalmazott Pócsi felesége, még eszméletben, de már elalélt állapotban találta. „Hogy tehetél ilyet? kérdezte tőle, tekinthetted volna a gyermekeidet“. „Mind egy-már nekem válaszolta a méregtől mindinkább elkékülő asszony, — jobb már nekem meghalni.“ Az orvosnak pedig azt felelte: „Megittam mind az orvos-ságot mind mind; megiszom a többi is, adják ide hol van?“ A gyermekekért már sokan jelentkeztek, de nagyanyjuk csak temetés után tud válaszolni, mely holnap délután 3 órakor történik meg a bankházától a várad utcai temetőbe.

— **Halálozás.** Beermann Zoltán, könyvelő a Lukács Ármán terményüzletében, tegnap este hirtelen meghalt. A szép reményű alig 25 évet élt ifju halálát szívizélhűdés okozta. A család a következő gyászjelentést adta ki: Özv. Beermann Imréné és fia Gyula fájdalomtól megtört szívvel tudatják a szerető gyermek, illetve testvérnek, Beermann Zoltánnak, fojyó évi február hó 20-án, ifju élete 24-ik évében szívizélhűdés következtében bekövetkezett elhunytát. A megboldogult hült tetemei f. évi február hó 21-én, délután 2 órakor fognak a Kossuth-(Cegléd-) utcai 2572 számú háztól a helybeli izr. sírkertbe örök nyugalomra tétetni. Debrecen, 1894. február hó 20-án. Béke poraira!

— **Népesedés.** Debrecenben febr. 11-től febr. 17-ig terjedő héten született élve 20 fiu 24 leány, halva 2 fiu, 2 leány, együtt 48 gyermek. Meghalt ugyanezen idő alatt 17 fi, 21 nőnemű, együtt 39 egyén.

— **A jótékony négyesület** választmánya vasárnap d. u. népes ülést tartott melyen a következő ügyek tárgyalattak: Elintézték 12 segélyért való folyamodványt részint új segély megszavazása, részint régebbi segélyezés meghosszabbítása által. Legkimagaslóbb pontja volt a gyűlésnek a pénztáros jelentése a febr. 3-án tartott kartonbárról, mely 567 frt 06 kr. tiszta hasznot eredményezett. Felülizettek a következő urnák és urak: Föt. Wolafka Nándor, Steinfeld Antal, Steinfeld Mihály 8—8 frt; Sesztina Lajos, Biedermann József, özv. Szathmáry Király Pálné, Mayer Emilné 5—5 frt; Szabó Mihály, Benyáts Emil 4—4 frt; özv. Hegyi Mihályné, Turai Farkas, Kaszanyicky Endre, Lőkóvits Arthur 3—3 frt; Buzás Elek-né, Rösler Richard, Budaházy István, Gyenes Lajos, Léky Kornél, Weisz Löwy 2—2 frt; Géressy Kálmánné, Komorócy B., özv. Mede Gyuláné, Erber Vilmos, Fleishmann Mór, Katz Józsefné, Friedmann Jacques 1—1 frt; Fehér Domokos 20 frt. Megemlítjük még, hogy a gázgyár a világítás árát (13 frt 86 kr.), a Magyar testvérek kia kudott zenedijukat a jótékony célra való tekintetből elengedték. Ezen lényes eredményt a választmány buzgalmának, különösen pedig Veresné Szathmáry Teréz elnök fáradhatatlan munkásságának köszönhetni; fel is használta a választmány az alkalmat arra, hogy jegyzőkönyvileg fejezze ki köszönetét szeretett elnöke iránt. Megemlítjük még, hogy a tegnapi gyűlésen a debreceni egyetem javára 200 korona alapítványt szavazott meg a választmány.

— **Gazdasági kirándulás.** A debreceni gazdasági egyesület f. évi február hó 21-én, szerdán délelőtt kirándulást rendez a gazdasági tanintézet pallagi gazdaságának a meg szemlélésére és különösen a téli takarmányozás tanulmányozása céljából. Összejövettel reggel 8 órakor a városban a gazdasági tanintézet előtt. Az intézeti gazdaságban a szemle 9 órakor kezdődik. Továbbá ugyancsak f. évi február hó 22-én, csütörtökön délutánra lett kiüzve a helybeli dohánygyár meg szemlélése, e célból összejövettel délután 2 órakor a dohánygyár előtt. Fölkérjük az egyesület tisztelt tagjait, hogy e kirándulás és szemlében minél nagyobb számban osszejönni sziveskedjenek. Az elnökség.

— **Hajtóvadászat rókákra.** A Nagyerdőn tegnapelőtt megtartott hajtóvadászat elég szép eredménnyel végződött. Hét rókát terítettek le a vadászok, kiknek száma 39 volt. Névszerint: Sári Szabó László kir. t. bíró vadász társ.

elnök, Chini Kálmán, Polonyi Andor, Boross Márton, Ceilik István, Lovassy Károly, Simonffy Gyula, ifj. Simonffy Gyula, Steckl Adolf, Zselli Imre, Zima Gyula, dr. Blaszur József ezredorvos, König Károly, Orosz Sándor, Pálfi Gábor, Sári Zsigmond, Rössler Richárd, Szabó Kálmán, Dobos Kálmán őrnagy. Kálmánchey Sándor, Rádeczky László százados Szögyény János, Szunyogh Sándor, Rottmann Gyula, Tóth Kálmán, Török Gábor, Szebold Károly, Barcsai István, Bíró Kálmán ezredes, Borbély Ferenc, Csúrka Zsigmond, ifj. Gáll József, Göttman Bódog csendőrszázados, Kuczik István, Maurer Emil, Megyaszi Dezső, Miskóczy Jenő. Az eset rókákat vadászat végével délután 5 órakor azonnal elárverelték a vadászok egymás között 1 frt. 50—1 frt. 60 kr. jával. A vadászatot lakomával fejezték be Németh Ferenc nagy-erdei vendéglőjében, a hol izletes estebéd kellemesen teludította a fáradt Nimródokat. Mint értesülünk, a vadásztársulat elhatározta, hogy f. hó 25-én ismét tart egy hajtóvadászatot rókákra 60 hajtóval, a Savóskuton, melynek költségei szintén a társulat pénztárából fognak fedtetni. Gyülekezési hely az erdőszlaknál reggel 8 órakor.

— **A debreceni cipész ipartársulat** vasárnap tartotta ujonnan alakuló közgyűlését a „Korona“ vendéglőben. Stiber János eddigi elnök leköszönvén, helyébe egyhangulag Weidner Gusztáv választott elnökké. Az új elnök vezetése alatt folyt aztán tovább a közgyűlés körülbelül 80 tag jelenlétében. Megválasztattak alelnökké: Holczapfel József jegyzővé Müller Béla, pénztárnokká Kiss József Ferenc, pénztári ellenőrré Molnár László és tizenkét választmányi tag. Az ujonnan kidolgozott alapszabályokat a napokban küldik fel a ministerteriumhoz megerősítés végett. Az ujonnan alakult társulat házszabályokat is fog kidolgoztatni, melynek egyik téttele lesz hogy halálozás esetében az elhalálozott tag temetési költségeit részben a társulat fogja viselni Weidner Gusztáv elnök az ülés végén szép beszédet intézett a társulat tagjaihoz, összetartásra munkálkodásra buzdítván őket. Az elnök éltetésével a gyűlés 6 órakor ért véget.

— **A debreceni gazdasági egyesület** f. évi március hó 4-én, vasárnap, délelőtt 9 órakor a gazdasági tanintézet szokott helyén választmányi ülést tart, melyre az egyesület tagjait tisztelettel meghívja az elnökség. Tárgy: Előterjesztés a közgyűlésre.

— **A jog- és pénzügyi bizottság** szombaton d. u. tartott ülésében tárgyalta a kerületi betegsegélyező pénztár kérését 3000 frt kamat nélküli kölcsön adása iránt. A bizottság javasolja a kölcsön megadását az ipariskolai alaptól oly módon, hogy a kölcsön fele már most kifizetessék, másik fele pedig csak akkor, ha eleget tesz a pénztár a miniszter és a város által követelt alapszabály módosításnak. A kölcsön még ez évben visszafizetendő.

— **Vendéglősök bálja.** A debreceni vendéglősök, kávések és pincérek március hó 16-án rendezik táncvigalmukat. A Margit-térdei vendéglő dísztermében rendezendő vigalom rendező bizottságának elnöke Sz. Dávid István. A bál tiszta jövedelmét felerészben a pincér-betegsegélyező pénztár és felerészben a debreceni egyetem javára fordítják.

— **Farkas az Ebesen.** Az időjárás zordonságával előkerültek buvóhelyeikről a farkasok is. Tegnap a várostól másfél órai járásra fekvő Ebes pusztán a Nánassy-féle tanya közelében egy hatalmas termetű ordas ólálkodott valami zsákmányra. Balogh Ferenc bérlő a fiával üldözöbe vette a farkast és komondorai segítségével elfogta. Kiméretlenül agyonverték s ma diadalmasan behozták a mezőrendőrségre.

Törvénytészi csarnok.

* **Bátorkeszi Kiss Kálmán** A szatócok réme, a mint látjuk, igen szépen hangzó gentry-nevet visel, — csakugyan joga van a használt predikátumhoz. Az **irnok** címéhez már rem volt joga. a menniben ő csupán 60 kr. napdij, mellett dijnokoskodott a járásbíró-ságnál, e hó 14-én azonban onnan is elküdték a hivatali órák mulasztása és egyéb szabályta-

lanságok miatt Kiss Kálmánnak különben a szatócok kifosztásán kívül még voltak egyéb bünei is. Egyik főnökének brilliant gyűrűjét is ellopta, meyet egy mulató helyen zálogosított el, mely alkalommal másnak adta ki magát. Ez a turpissága csakhamar kiderült, de a károsltak megbocsátottak neki. A folytonosan tagadásban levő vádlott ügye Harsányi József vizsgálóbírónál van.

* **A szováti zendülés ügye** végső jelenetéhez közeledik. Tegnap és ma délelőtt a törvénytészi kihallgatta az ujabban beidézett tanukat, felolvasták a multkori tárgyalás jegyzőkönyvét, dr. Kósa Zsigmond kir. ügyész megtartotta vádbeszédét; **Márk** Endre hosszú, tartalmas beszéddel kelt **Marázsi** József fővádlott véde mére s legvégül ma délelben **Bakonyi** Samu a két **Sain** testvérnek két véde mére, kik a zendülésben szintén főkelemposok voltak. A füledt, kellemetlen levegővel telített teremben, hol a 49 vádlott és nagyszámu tanu egészen betöltötte a vádlottak számára fentartott helyet, — sokan hallgatták végig a pro és contra mondott beszédeket. A bíróság dr. Bakonyi Samu vádbeszédje után rövid tanácskozásra visszavonult s elhatározta, hogy az ítéletet holnap délelőtt mondja ki.

Táviratok.

(A „Debreceni Ellenőr“ s. tudósítójától.)

Budapest, febr. 20.

Az országos liberalis nagygyűlés

Erkezett d. e. 10 ó.

A liberalis katolikusok országos nagy gyűlésére különösen a vidékről tömegesen érkeznek a jelentkezők. Legujabban **Fiume**-ből bejelentették a szervező bizottságnak, hogy **ötven** tagu küldöttséggel képviselheti magát a város. Nagybecskerekéről pedig az jelentik hogy **Torontál** megyéből **ezer ember** jön fel.

A képviselőház ülése.

Érk. d. u. 4. ó.

A képviselőház ma tovább tárgyalta a polgári házasságról szóló törvényjavaslatot. **Rohonczy** Gedeon rektifikálta **Bartha** Miklóssal szemben tegnap használt közbeszólását, melyet **Bartha** magára nézve sértőnek talált. **Szala** Imre az iránt interpellálta **Bánffy** Dezső bárót, a ház elnökét, hogy a rendőrség a Sándor utcából, a képviselőház elől kiszorítja a tömeget. — Az interpelláció felett élénk vita támadt, melynek végeztével **Veszter** Imre (nemzeti párti) és **Wlassich** Gyula nagy hatással, meg-meg ujuló tüntető éljenzések között beszéltek a törvényjavaslat mellett. A **póny** Albert gróf óriási zajban a javaslat ellen nyilatkozott.

Színház.

* **Százharmincötödik előadás.** **Oberrnyik** Károly „Brankovics György“ című történelmi drámája került tegnap szinre színházunkban, amelyet e darabhoz nagy alakítások fényes emlékei kötnek. Hétfő azonban magyarul „**Blumontag**“ -ot jelent s így legföljebb e napra valók a possek és szinköri darabok, míg a történelmi drámát a népek vasárnap és pénteken kell adni, amikor a polgárcsaládok és a tanuló ifjuság jön a színházba. Mikor az igazgató ezekkel az évtizedek folyamában meggyökeresedett szokásokkal tisztába jön, akkor

fog még jobbra fordulni sasonjának sorsa. — Tegnap közepes számú közönség jelent meg a nagyrészt elhozta magával azt a naivitást, mely az érzékeny jelenetekért és megható helyzetekért kész az ezekben szereplő színészeknek tapsolni. Ilyen jelenetekben és helyzetekben pedig éppen „Brankovics György“ bővelkedik s örömet konstataljuk, hogy a címszerepben Csiky László mindent megtett arra nézve, hogy a nézőtérben készletben levő könnyeket előcsalja. Valóságos artézi kutja tört elő ennek a nemes nedvnek kivált abban a híres jelenetben, mikor Brankovics megvakított fia felett kesereg. Itt Csiky valóságos Zsigmondivá lett, oly vastag sugarakban szökdelt elő a könnyek vizsugara. Rendkívül nagy dicséret illette a két fiu szerepében Cserni Berthát (István) és Tapolcai Dezsőt (Gerő), kik igen megható játékot produkáltak a dráma nagy jelenetében. Dicséretet érdemel továbbá érzelmetli játékkal Arday Ida (Mara), továbbá Hevesi Gábor (Székely), Péchy Kálmán (Sultán), Halmai Lajos, (mint rokonszenves Hunyadi László), Püspöki Imre, Krémér Jenő, Némethy József, ki ugy értelmes játékkal, mint karakterisztikus megjelenésével tünt ki és még többben. — A rendezés a Péchy Kálmán jó érzését dicséri.

* **Pécskai Lajos hangversenye.** Francion ma megy s nem a mint tollhíbból írtuk holnap, így tehát a Pécskai Lajos első hangversenye a Murai Károly „Huszár-szerelmem“ c. vígjátékának felvonásai között folyik le, a második hangverseny pedig holnapután. — **Berczik „A papa“** című darabjának előadása alatt. — A tegnapi közölt műsor változott, ennek következtében a két nap műsor a következő:

Első nap.

1. A darab előtt: „Virág-kerülő“, szerzete Pécskai Lajos, a szerző vezénylete mellett előadja a teljes színházi zenekar.

2. Az I. felvonás után: *Vieux temps* IV. sz. hangversenye (1. Introduzione. 2. Andante és Cadenza. 3. Adagio religioso. 4. Finale marziale.)

3. A darab végén: *Vienaszky* „Faust“-ábrándja.

Második nap.

1. Az I. felvonás után: *Beethoven* „Hegedű hangversenye“-e, I. tétel.

2. A II. felvonás után: *Mendelsohn* concertó-je, I. tétel.

3. A darab végén: a) *Raff* „Cavatina“-ja, b) *Hubai Jenő*: „Csárdai jelenet“

Vegyes hírek.

* **A királyi pár februárjának végén** — a nap még nem bizonyos — találkozik a Rivierán, Cap-Szt Martinban. Ott maradnak március 16-ig, azután a királyné egyenesen Budapestre jön, a király azonban idejövét utba ejti Bécsset. A királyné tudvalevőleg hosszabb ideig marad itt s április elején lesz Budavárban az a fogadóest, melyen ő is jelen lesz. Azután a király június havában az ezidén Budapesten üléselő delegációkra hosszabb időre újból a fővárosba érkezik.

* **A közös hadsereg tartalékosainak fegyvergyakorlati.** A közös hadügyminiszter a tartalékosok és póttartalékosok fegyvergyakorlatinak megtartása tárgyában, a védtörvény végrehajtása iránt már kibocsátott utasítások kiegészítésül, pótlólag új szervezeti határozványokat bocsátott közzé. A rendeletek általános intézkedéseket tartalmazó részéből kiemeljük, hogy a közös hadsereg tartalékos tisztjeire és hadapródjaira valamint a póttartalékba apródjaira nézve a fegyvergyakorlatok időtartamát általában 28 napban — a mint eddigelé is jobbra szokásos volt — állapították meg. A tartalékos és póttartalékos legénységre nézve a fegyvergyakorlatok idejét általában 13 napban, csak a lovasságnak azokra a tartalékosaira,

akik a vállalkozóknak kiadott lovak bevonása alkalmával idéztetnek be, állapították meg 21 napban. A vonatcsapatoknál a tartalékos tisztjeiket tavasszal 28 napi fegyvergyakorlatra hívják be.

* **Az egyetemi ifjuság tüntetése.** Az egyetemi polgárok szombaton délután a Kecskeméti-kávéházban gyűlést tartottak, melynek végeztével tüntetés volt a liberálisizmus mellett s a reakcionáriusok ellen. Az egyetemi hallgatók ugyanis a kávéházból kijövet, hosszú sorokban vonultak végig az utcákon egészen az Andrásy-utig, utjokban élteve a kormányt s abcugolva egyenként is összesen is mindazokat, kik annak reform-javaslatai ellen küzdenek. A lelkesültség tetőpontját érte, midőn az esti 10 óra megjelentek és ekkor ünnepeles aktust végeztek az egyetem polgárai Folytonos abcugolások között elégették a „Pesti Napló“ „Budapesti Hírlap“ és a „Magyar Állam“ néhány példányát.

A tengerész-orvos.

— Regény. —

Írta: **Souvestre Emil.**

(Folytatás.)

2.

I.

Valóban, Launay Eduárd azon emberek közül való volt, a kik a világban nem elfogadni, hanem választani akarják a maguk helyét s a kik sóváran kívánják a szerencsét, a helyett, hogy törekednének elérni. Középes körülmények közt született s így vagy bele kellett volna nyugodnia szegénységbe, vagy dolgozni, hogy ne legyen az. Ő egyiket sem akarta, inkább dühöngött a társadalmi egyenlőség ellen a melyet hasznára szeretett volna fordítani. Így az irigység szeméjében át szembeállítva magát másokkal, minden vizsáznak tünt fel előtte s szellemét lassanként megmetelyezték a rajta rágódó sophismák. Másikfelében is fogva tartva az élvezetvágy által, minden tettet abból származtatta le. Maga a kötelesség-érzet is elveszett, felolvadt ez egy eszmében; már odajutott, hogy helyesnek, jónak tartott minden cselhez, mely célhoz vezethette. De bármint tett is eddig, a rossz még csak elméletileg élt lelkében; okoskodásaiban a bűn egész megszokottnak tünt fel előtte, a nélkül, hogy a gyakorlatban megkísérelte volna; bár akarata ingadozott, ellenérvei még mindig voltak, sőt talán csak egy alkalmas cél kellett volna e nyugtalan elmének, egy gyöngéd érzésnek kellett volna belopódnia ez üres szívbe, hogy haladékló lekiismeretét fölébressze. Olyan volt a Launay lelke, mint a hajó, a mely csak a szelet várja, hogy vitorláit irányítsa s ép oly kész futni jobb irányban, mint akár kinosan várakozni. Veszélyes helyzet ez, a melybe az emberek nagyrésze belesodortatik, a kiknél a szellem hatalma az anyag felett nincs jól beosztva s a kiknek — mert mindig érzéki ösztönök hevitik őket — folyton félve kell óvni magukat a kötelesség elleni támadásoktól.

Régóta bele volt már merülve Launay a gondolatokba, melyeknek tárgyát főntebb kifejtették, a midőn egy betegápoló jött, hogy kivárvja azokból, jelentvén neki, hogy a hetes szám meghalt. A fiatal orvos hanyagul és kelletlenül hagyta oda az ablakot. Az ágyak két hozzu sora között a jelzett szám felé indult, mert a kórházban a betegnek nincs neve: az egyetlen dolog, a mit ismernek s gondolnak, az ágy; az ember, a ki benne van, csak ideiglenesen járulék, mely mindig változik.

A hetedik számhoz érkeve, féltrehozta Launay a takarót, a mely szokás szerint a halott fejére volt vetve s kíváncsian nézte a holtat. Mindezen előkészületek ugy látszott, bizonyos tudományos érdeklődést kelteettek benne; az orvos felébredt benne a holttest láttára.

Gyöngén végi húzott a kezével a koponya domborulatát, egy pillanatra az arcizmot kivette megfigyelés alá; aztán hirtelen elhátározással mintegy igazolni látszott föltevését, vagy elozlottak kétségei s átvitette a hullát a boncterembe.

A halott csakugyan méltó tanulmányi tár-

gyat képezhetett Gall vagy Lavater tanítványa számára. Eranon Pétert rablásért és gyilkolásért örökös fogságra ítélték; husz évet töltött már a gályabörtönben s ez idő alatt folyton a szökés gondolata foglalkoztatta. Szökési kísérletei, melyek néha sikerültek, de sohasem tudtak hosszabb időre visszaadni szabadságát, felmentek hatvaura; vagy hatvanszor vitték már őt vissza a felügyelői bojtások alá. E kemény büntetések gyengévé és egészségtelenné tették, de terveiről még sem mondott le. Lehet mondan, hogy szabadság utáni vágya a kielégítés nehezülésével nöttön-nött: a szökés eszméje Ceauuban valósággal gyógyíthatatlan rögeszmévé lett. Végre hát lócájához kötötték, harminc fontos bíncsel megvasalták s nem mozdulhatott többé. Ez utolsó mód aztán minden reményétől megfosztotta. Ugy látszott, le is mondott a szökésről, de súlyos beteggé lett. Már körülbelül nyolc napja volt a kórteremben — elbeszélésünk kezdetekor.

Az ápolók bejöttek a sarogjával s átvitették a holttestet a boncterembe.

A gályabörtön boncterme — melyet ritkán használtak — még iszonyabb volt, mint az ilyen helyiségek rendesen. Itt és ott a patkányok által félig elragott tagok heverték szét-szóva; a márványasztal hosszában megkövesedett husfoszlányok függtek s a láb megcsuszamított a zöldes, vértől áztatott padlózat. A báltérben egy hiányos csontváz volt egy nyitott ablak mellé függesztve, mely az esti szélben ide-oda himbálódzott és különös csörgést hallatott.

(Folyt. köv.)

Apró-cseprő.

* Furcsa bírálat.

Egy berlini lap következőleg bírálja X tenorista énekét:

„Szóval, X. ur, Raoul szerepében ugy énekelt, mintha lábát torkába dugta volna, hogy ott a hangjára hájjon.“

* Mübirálat.

Hogy tetszett az opera? kérdezték egy fűszerkereskedőtől.

— „Jó, csak a koloniamnak volt rossz szaga mikor villámlott. Nálam kellett volna vedni, az enyém sokkal jobb és kilója csak 40 kr“, volt a mübiráló válasza.

* A csók.

— Oh mily édes a szerető nővér csókja, kiáltotta egy ábrándozó fiatal ember.

— On igen, felelte neki prózai hajlamu barátja, de ha nincs nővéred, próbáld meg más szép leánnyal; meglátod az sem sokkal rosszabb.

ERDŐBEN.

Ne féljetek tőlem, kis madarak,
Maradjatok itten, nem bánatok;
Mulassátok békén magatokat,
Kezdjétek előlről nótátokat;
Ne vegyétek föl se, hogy itt vagyok;
— Én is csak magamnak dolgozok.

Szabolcska Mihály.

A szellem helyes dispoziációjára vall, ha közönyösök vagyunk az iránt, hogy két eltérő nézet közül melyik az igazi; tévedésbe estünk azonban, ha az is közönyös reánk nézve, hogy a helyes, vagy hamis nézetet fogadtuk-e el.

Locke.

Az igazság az emberek közös tulajdona, szabad mint az áther s myriadok élvezhetik egyszerre, a nélkül hogy elfogyaszthatnák.

Fichte.

* **A világ legdrágább képei** az érték fizetett s koronákban kifejezett árak csökkenő sora szerint a következő: 1. Rafael, Madonna d'Ansidei (1.750.000), 2. Millet, A pástornő

(1.000.000), 3. Rubens, A szerelem kertje (800.000)
 4. Millet Angelus (750.000), 5-6. Rubens, A festő és családja arcképe, kétféle felvételeiben (együtt 1.250.000), 7. Rafael, A három Grácia (625.000), 8-10. Gainsborough, Három női arckép (együtt 1.750.000), 11-12. Rembrandt, Két női arckép (együtt 1.200.000), 13. Rafael, Borgia Cézár arcképe (600.000), 14. Murillo, Mária menyemenetele (600.000), 15. Meissonier, 1814 (500.000), 16. Munkácsy, Krisztus Pilátus előtt (500.000), 17. Van Dyck, Spinola, márkói arcképe (500.000), 18. Rafael, Madonna a gyertyatartókkal (500.000), 19-21. Velasquez Paréja tengernagy arcképe; Morone, Férfi arckép Holt ein, kétkövet arcképe (együtt 1.500.000) 22. Dürerl Holzseher arcképe (450.000), 23. Millet, A kapás ember (450.000), 24-25. Rembrandt, Day alkamari polgármester és felesége arcképe (a kettő együtt 750.000), 26. Corot, Erdei ut (330.000), 27. Rembrandt, Az aranyozó (300.000), 28. Troyon, A suresni magaslato (300.000), 29. Rafael, A keresztre feszítés (275.000), 30. Hobbema, Tájkép (250.000), 31. (Meissonier, A kém (250.000), 31. Meissonier A kardos ember (250.000), 33. Van Dyck, I. Károly (200.000), 34. Corot, A gázón való átkelés (200.000), 35. Corot, A Garda-tó (200.000), 16. Rousseau, Thifange vőgye (200.000), 37. Meissonier, 1805. (190.000), 38. Terburg, A münsteri kongresszus (182.000), 39. Teniers, Vásár (163.000), 40. Rafael, Az Orleans-család Madonnája (150.000), 41. Hals F, Női arckép (150.000), 42. Ha's Férfi arckép (160.000), 43. Corot, A lefegyverezett Amor (150.000), 44. Daubigny, Magány (150.000), 45-46. Rembrandt, Arckép és Hals F, Arckép (együtt 285.000), 47. Ostade J, Cim nélkül (140.000) 49. Rubens Dániel az oroszánok ver-mében (130.000) 50. Hobbema, Tájkép (87.000) Ez ötven legrágább kép közül öt (és pedig az 1. 19-21. és 33. számú) a londoni nemzeti képtár, h á r o m (u. m. 42. 45. és 46. szá-mu) a párisi Louvre, a többi pedig m a g á n o s o k birtokában van. Az utóbbiak közül a R o t h s c h i l d o k összesen t i z k é p birtokosaiként szerepelnek e lajstromban, a melyeknek (3., 5. 6. 8-19. 14. 24. 25. 41. számú) értéke egészben 5,425.000 koronára rug!

Meghaltak.

1894. február hó 11-től február hó 17-ig.

Piac-Hatvan utcai kerületben: Kovács András 40 éves ref. agylob, néh. Kis András leánya Eszter 1 éves, ref. tüdővész. Németi Julesa fia József 6 éves, ref., agylágytalob. Lackenbacher Izsó fia 2 napos, izr., veleszületett gyengeség. To vaj Gábor leánya Mari 2 1/2 éves, ref., bélsurut. Lám Sándor leánya Ilona 5 éves, róm. kath., skarlát. Böszörményi Lajos 58 éves, ref., gerinc agyvérömlég. Pap József leánya Emma 1 hetes, ref., görcsök. Weiss Samu fia Andor 1 hetes, izr., görcsök. Rosenberg Lipót leánya Frida 7 hón, izr., görcsök. özv. Sarkady Ferencé 72 éves, ref., szervi szívbaj, Farkas Mihály fia Mihály 21 éves, ref. tüdővész.

Csapó-Péterfai kerületben: Borkiás Julianna fia József 4 hónapos ref. tüdőlob. Kovács József leánya Julianna 4 hónapos ref. görcsök: Szanka János 72 éves ref. aggkór, Somogyi István 51 éves ref. tüdőgümőkór. Beiki Gyula leánya Maria 2 hetes ref. veleszületett gyeng. Lovassy Antal leánya 3 hetes róm. kath. veleszületett gyeng. Sipos István leánya Zsuzsánna 8 hónapos ref. bélsurut. Gyarmathi Jánosné 64 éves ref. aggkór. özv. Farkas Józsefné 52 éves ref. alképlet. özv. Kincze Péterné 80 éves ref. aggkór. özv. Kis Mihály 48 éves ref. tüdőlob. Rácz Sándor 6 hetes ref. bélsurut.

Kossuth-Varga-utcai kerületben: Zagyva József fia István 1 hónapos, reform. gör. csök. Kollár Dánielné 22 éves róm. kath. gyermekágyi láz. Geréb István kereszteletlen leánya ref. halvaszületett. Martenyik János leánya Mária 4 éves róm. kath. agylob. Révész József leánya Ilona 4 éves róm. kath. torokgyik. Kapsusi János leánya Erzsébet 19 év ref. tüdőgümőkór. Özv. Nalácy Farkas 84 év róm. kath.

aggkór. Ekli János 41 év ref. görcsök Rácskai Bálint fia Bálint 8 hónapos ref. gyermekaszály. Böszörményi Gábor fia Ferenc 1 hónapos vele szül. gyengeség. Balog Ferenc fia Ferenc 7 év ref. agylob. Csige István lánya Margit 4 éves ref. roncsoló toroklob. Káminer József 66 éves ref. tüdőgümőkór. Losch Sándorné 28 éves ref. gutaütés.

Közgazdaság.

A hatvan utcai gazdák gyűlése.

A hatvan utcai gazdaság, mint a házatán való ondódi és új osztású közel egymillió forint értékét képviselő földbirtokoknak és azok terményeinek a károktól megóvása; az utak és hidaknak jó karban fenntartása végett alakult szövetkezet. tegnap délelőtt, 10. órakor, a városháza kistanács termében tartotta meg évi rendes közgyűlését, a legyőzhetetlen akadály miatt jelen nem lehetett Koszorús Lajos utca-gazdasági rendes elnök által helyettesített, Kis István utcagazdasági felügyelő vezetése alatt; a ki a közgyűlést megnyitván, a jegyzőkönyv vezetésére, S z i l á g y i Bálint ügyvédet és jogtanácsost- a hitelesítésre pedig tanító Pap Péter és Véz Mihály gazda társakat kérte fel. Ezután jegyző az évi jelentést olvasta fel, melynek fontosabb pontjai ezek: a választmány a szükséghez képest, három ülést tartott a lefolyt gazdasági évben, melyben a gazdaság ügyei, a rendesen vezetett jegyzőkönyvek szerint elintéztettek, továbbá az utca gazdaság felügyelője által, a panaszos ügyek miundezyike, békés uton nyert kiegyenlítést. A hatvan utcai gazdaság vagyona a következő:

- a) Takarékpénztári könyvön 1123 frt 95 kr.
- b) Kutfelszerelési, hid és egyéb ingóságok leltári becsértéke 105 frt — kr.
- c) Felügyeleti díjakból, takarékpénztárba helyezve 300 frt — kr.

összesen: 1528 frt 95 kr.

Az évi jelentés a közgyűlés által örvendetes tudomásul vétetvén, a pénztárnoki és számvizsgálói jelentés felolvasása után, a pénztárnok és tisztikar, az 1893. évi számadás terhe alul felmentettek. Ezután számvizsgálókul K o v á c s János keresk. J o b b á g y Imre és C s ó r i á n József megválasztattak. Helyettes elnök az ülést egy órákor be-zárták.

Budapesti árú-tőzsde.

G y e d e s és B a l o g gabona-bizományi üzlet (Nádor u. 6. sz.) tudósítása a „Debreceni Ellenőr” részére.

Budapest, február 19.

N a p i j e l e n t é s.

G a b o n a ü z l e t.

Buzát ma bőven kínálták ugyan, de a vételkedv kedvező és élénk volt, mire az irányzat megszilárdult és a forgalmazott 45,000 mm.-ből waggonáru 2 1/2, nagyobb tételek 5 krral magasabb árakon találtak vevőre.

E t a d á s o k:

Tiszavidéki. 200—80 mm. 7.75 frt. 100—80 mm. 7.75 frt, 550—79 mm. 7.65 frt, 100—80 mm. 7.65 frt, 100—80 mm. 7.75 frt. 100—79 mm. 7.70 frt. 100—79 mm. 7.65 frt, 100—78 mm. 7.55 frt, 6 00—76 mm. 7.55 frt.

3 havi időre.

Zab 6.85—7.35 frt.

készpénzfizetés mellett.

Egyéb cikkek szintén javultak.

Határidő-üzlet. A legutóbbi külföldi jelentések némi szilárdságot tüntettek fel, továbbá az időjárás hazánk némi aggodalomra ad okot, ennél fogva a készáruüzlettel együtt, a határidő piat is szilárd irányzatot követ és az árak 4—5 krral emelkedtek.

Zárlat 1 óra:

B u z a	márc. ápril-ra 1894.	7.36—7.38
	szept.—okt. 1894.	7.64—7.67
R o z s	tavasza 1894.	5.82—5.84
Tengeri	máj.—junra 1894.	4.83—4.85
	juli-augra 1894	5.—5.02

Z a b	márc.—áprilra 1894.	6.83—6.85
R e p c z e	aug.—szept. 1894	12.40—12.50

Zárlat 4 óra:

B u z a	márc.-ápril-ra 1894.	7.34—7.35
	szept.—okt. 1894.	7.62—7.63
R o z s	tavasza 1894.	5.80—5.82
Tengeri	máj.—junra 1894.	4.82—4.83
	juli-augra 1894	5.03—5.05
Z a b	márc.-áprilra 1894	6.81—6.83
R e p c z e	aug.-szeptre	12.40

I d ő j á r á s: derült, hideg.

Debreceni városi színház.

Idénybérlet 115. sz. VI. Kis bérlet 15 szám.
 Kedden, 1894. évi február hó 20-án:
 páratlan bérletben:

Francilleon.

Színmű 3 felvonásban. Irta: D u m a s.

Szerdán, február 21 én:

páros bérletben, rendes helyárrakkal.
Pécskay Lajos ur hegedű művész első hangversenye.

I. szakasz:

VIRÁG KERINGŐ.

Szerzette Pécskai Lajos, előadja a cs. és kir. 39. gyalogezred zenekara.

II. szakasz.

E z t k ö v e t i:

HUSZÁR-SZERELEM.

Vigjáték 2 felvonásban. Irta: Muray Károly.

M Ű S O R:

Csütörtökön, febr. 22 én a „Papa“ vig-játék, irta B e r c z i k Árpád. Ugyanekkor P é c s k a i Lajos második hangversenye. Pénteken, február 23-án: a dalegylet jó-tékonycélu hangversenye. (Első est.)

Szombaton, február 24-én: a dalegylet jótékonycélu hangversenye. (M á s o d i k e s t.)

Szerkesztői posta.

J. k. Igaza van, hogy ma közéletünk egyik röp-ke szava lett ez idegen szó: sovinizmus. Éppen olyan közhelylyé vált a nemzeti szellem feszegetése is. Éppen kapóra jön nekünk, hogy a két eszme párhuzamát a következőkben bemutassuk. — A nemzeti szellem a népek lelke, a sovinizmus agyverébősége. A nemzeti szellem a népek boldogítója. A nemzeti szellem jótékony nemtő, a sovinizmus romboló démon. A nemzeti szellem az erő, a sovinizmus a gyengeség jele. A n e m z e t i s z e l l e m a népek lelkének virága: a sovinizmus kinövés. Az ragyogó, ez tönkre teszi a népeket. Annak gyökere a szívben van, ez az epében. Az az üdvösséggel, ez a pokollal áll szövetségben. Az az eszmény, ez a torz-kép. Az a termékenyítő eső, ez a porlasztó aszály. Az adja a lelkesedést, ez a parvelizmust. Az hőstettek-re bír, ez őrvjögésre. Annak neve dicőség, emezé átok. Amely népek a lelkébe a nemzeti szellemet es pet-tetik az erőt, önbizalmat nyer, mint mikor az egyén pohárba éltető italt öntenek. A melyiknek bőre alá a sovinizmust feekszendezik, vonalzó rohamokat kap, tánto-rog, őrvjög, míg végre kimerülten összeesik.

Eltha. Itt van mintául a Szabolcska Mi-hály kis dala:

Sok nagy búval jártam én már életemben,
 Sok szomorú nótát zsongott a szívemben,
 De még többet rá se bíztam a nótára:
 Ugy siratam el hulló könyvek alakjába!

S most tudom, hogy igazán csak az a bánat

Amihez már semmi köze a nótának,
 Amire már könnyű sincsen a szívekben,
 Mit elsírni, eldalolni lehetetlen!

H. P. („A frakk malhenpeje.“) Nem közölhető.

Kiadó és laptulajdonos:

„Osekonai“ nyomda és kiadó r.-t.

Felölős szerkesztő:

K o m l ó s s y D e z s ő.

Özv. Schwartz Leopoldné
leányát
REGINA kisasszonyt
eljegyezté
KRAUSZ KÁLMÁN
iparos és vállalkozó
Debreczenben.

Hajdúvármegye és Debreczen sz. kir. város
Főispánjától.

140

1894

Pályázati hirdetés.

Debreczen szab. kir. város márczius havi rendes közgyűlésén egy tanácsnoki állás, mely évi egyezerhatszáz (1600) frt fizetésből álló javadalmazással, az elnöki titkári állás, mely évi egyezer (1000) frt fizetésből álló javadalmazással van összekötve, továbbá az ezen két állás betöltése folytán esetleg üresedésbe jövő más állások választás utján fognak betöltetni.

Ezen hivatali állásokra ezennel pályázat hirdetik, s felhívják a pályázni kívánók, hogy kellően felszerelt pályázati kérvényeiket hozzám, mint a kijelölt bizottság elnökéhez folyó évi márczius 15-ikének délután 5 órájáig annyival inkább benyujtsák, mert később érkező pályázati kérvények tekintetbe vétetni nem fognak.

Debreczen 1894. február 16.

Gróf Dégenfeld József.

Wilhelm-féle

antiarthritikus antirheumatikus

vértisztító-thea

WILHELM FERENCZ

gyógyszerész

Neunkirchen (Alsó-Ausztria)

minden gyógyszerár által

csomagonként 1 frt o. é. áron

kapható.

(II.)

Felreértések és tévedések elkerülése

végeztünk bátrak a t. Uraságokat a n. é. közönség szives figyelmébe ajánlani, hogy a 40 év óta fennálló legjobb hírnévnek örvendő gyári butortelepünk kizárólag

az „Európa” szállodában

Budapest, V. Nádor-utca 5. sz. a.

létezik.

Bernstein József és Fia

ő csász. és kir. fensége József főherceg udvari szállítói

Minden köhögés

valamint a tüdő, gége és lélegző csövek bármely katarrális megbetegedése, továbbá légzési nehézségek, szűkmellűség, asthma, elnyálkásodás, hurutok, rekedtség, torok-csiklandózas — kezdő tüdővész leggyorsabban meggyógyíthatnak az évek óta legjobbnak bizonyult, orvosi előírás szerint készített és orvosok által ajánlott szerek: **Szt.-György tea** csomagonként 50 kr., és ahhoz tartozó **Szt.-György-katarr-por** dobozonként 50 kr. pontos orvosi használati utasítással együtt. —

Eredmény már néhány nap múlva észlelhető.

Kevesebb mint két csomag nem küldetik postai küldeményként csomagolás és fuvarlevéért 20 krral több; minden megrendelés közvetlenül a

Szt. György gyógyszerárhoz, Bécs, V/2., Wimmergasse 33. intézendő.

Az összeg előleges beküldése postautalvány által kiválasztott.

Megjelent:

PROMMER A. HERMAN utóda

mag- és növénykereskedése

Fióküzlet:

VI., Andrassy-út 1. sz.

BUDAPEST,

Főüzlet:

V., Tükör-utca 5. sz.

diszes tavaszi főárjegyzéke.

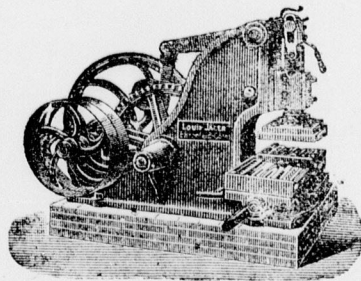
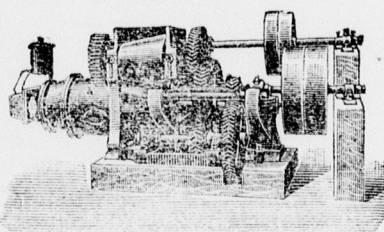
Rivénatra ingyen és bérmentve küldetik meg.

Magasan concentrált

MÜTRÁGYA

EGYEDÜLI FŐRAKTÁRA.

Ingyen melléklet minden rendelmenyhez.

Téglagyári-gépek

körkemenczék

legjobb rendszer szerint, valamint téglagyárak, chaniotte gyárak, agyageső gyárak, horony-fedélcserép gyárak, cement-gyárak, gipsz gyárak teljes berendezését, épügy egyes gépeket szállít

Jäger Lajos,
Köln

Ehrenfeldi téglagépgyár magyarországi
vezérnöksége:

Gedeon J. mérnök

mérnöki irodája

Budapest, Váci-körút 68, Alkotmány-utca 13.

Körkemenczék szabadalmazott szárító berendezéssel vannak ellátva. Legcsekélyebb tüzelő anyag fogyasztás. Csekély építési költségek. Igen egyszerű kezelés. Évi 300 ezer darab téglagyártásnál már igen jövedelmező.